

Monumentnummer*: 516430

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **27 augustus 2001**
Kadaster deel/nr **82937/37**

Woonplaats* **Borculo** Gemeente* **Berkelland** Provincie* **Gelderland**

Locatiennaam **Borculo** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Borculo** Sectie* **D** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **126**

Omschrijving**

Inleiding

Woonhuis van het type VILLA, ('Casa Cara'), gebouwd ca. 1880-1890 in een hoofzakelijk door de neorenaissance beïnvloede stijl, met BIJGEBOUW uit de jaren twintig. De villa kenmerkt zich door een evenwichtige indeling van de voorgevel en een bekroning van het risaliet door een halsgevel met fronton en klauwstukken. Karakteristieke elementen zijn de gepleisterde geboorte- en sluitstenen boven de ramen, de horizontale geledingen die door diverse kalkzandstenen speklagen worden benadrukt, alsook siermetselwerk in ondermeer de boogvullingen, de panelen onder de ramen en in het fries onder de daklijst. De korte zijden van de hoofdbouw vertonen door schijnspanten invloeden van de Chalet-stijl.

De vrijstaande VILLA vormt westelijk van de Steenstraat gelegen, een markant element aan de zuidelijke toegangsweg tot de stadskern. Het pand is aan het einde van de Steenstraat, bijna op de hoek met de Ruurloseweg gesitueerd en wordt aan de voorzijde door een tuin, afgesloten door een hek, gescheiden van de straat. De hoek waar beide straten samenkomen wordt door de tuin (waarin twee grote oude bomen) van het hoekpand aan de Ruurloseweg in beslag genomen. Vanuit de (oostelijke) richting Haarlo gezien, neemt het pand een belangrijke plaats in in de bebouwing aan de rand van de stad.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De uit twee bouwlagen bestaande VILLA is gebouwd op een nagenoeg vierkante plattegrond. Het bouwblok is opgetrokken in baksteen (kruisverband) en kalkzandsteen elementen. Drie van de vier gevels worden geleed door banden van kalkzandsteen. Een gecementeerde, grijsgeschilderde plint zet zich over het gehele bouwblok voort. De voorgevel wordt gedomineerd door een risaliet die eindigt als een halsgevel met fronton en klauwstukken.

De hoofdbouwmassa is door een zadeldak gedekt en is met de nok evenwijdig aan de straat geplaatst. De nokeinden worden door makelaars gemarkeerd. Het dakschild aan de voorzijde en de aankapping van de halsgevel zijn belegd met gesmoorde kruis(of Boulet)-pannen. De achterzijde van het zadeldak is voorzien van tuiles du Nord. De lagere achteraanbouw met afgeplat schilddak is eveneens voorzien van tuiles du Nord. De veranda bezit een licht hellend lessenaarsdak (met zinkplaten) die net reikt tot onder de daklijst van de aanbouw. In het achterschild van het zadeldak bevinden zich twee schoorstenen, waarvan er een tegen de nok en de ander laag in het dakschild op de hoek met de linker zijgevel is geplaatst.

De a-symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL bevat in het risalerende deel de deurpartij met hardstenen trap. Het deurkozijn rust op hardstenen neuten en dito dorpel. De paneeldeur met twee ruiten en decoratieve roosters, is door een rank gesneden halfzuiltje symmetrisch ingedeeld. De deurruiten zijn gevat in een omlijsting met klassieke elementen als diamantkoppen, frontons, trigliefen en guttae. Op de begane grond zijn alle vensters voorzien van T-schuiframen (met voorzetramen) met enkelruits bovenlicht. De vensters rusten op een kalkzandstenen waterlijst die zich van de voorgevel over de twee zijgevels voortzet. Ter hoogte van de wisseldorpels en boven de ramen (voorzien van een anderhalf steens strek met sluitsteen met diamantkop), een sierband van kalkzandsteen. Beide lopen eveneens door tot in de zijgevels. Onder alle vensters van de voorgevel bevinden zich verdiepte velden waarin siermetselwerk van baksteen en kalkzandsteen. De vensters op de verdieping bevatten stolpramen met overeenkomstige bovenlichten zoals hiervoor beschreven. Boven deze ramen bevinden zich kalkzandstenen segmentbogen met gepleisterde geboorte- en sluitstenen die een boogveld met siermetselwerk omvatten. Een geprofileerde natuurstenen cordonlijst die zich voortzet in de zijgevels, deelt de voorgevel in twee bouwlagen. De gevel wordt door een band siermetselwerk van kalkzandsteen en baksteen afgesloten. Deze band wordt onderbroken door gepaarde, gesneden klossen, die alleen de geprofileerde bakgoot in de hoofdbouwmassa dragen. Bij de overige daken ontbreken de klossen. Ter hoogte van de daklijst is in het middenrisaliet, boven een waterlijst een klein tweeruits stolpraam opgenomen dat door een kalkzandstenen segmentboog wordt beëindigd. Onder het fronton dat de bekroning van de risaliet vormt komt een verdiept veld voor waarin een smeedijzeren muuranker is geplaatst.

Het linkergedeelte van de LINKERZIJEVEL bevat een houten veranda. Deze zijkant van de veranda bestaat uit twee (moderne) enkelruits ramen die rusten op een houten plint met spiegelpanelen. Boven de twee ramen bevindt zich één bovenlicht dat zich over de twee ramen uitstrekt. Het bovenlicht is onder de beschoten zijkant van het lessenaarsdak door twee horizontale roede in drie smalle ruiten onderverdeeld. Op de begane grond komen in de gevel van het achter- en voorhuis twee ramen voor die identiek zijn aan die in de voorgevel. Het één bouwlaag tellende achterhuis is in baksteen opgetrokken, gemetseld in een Vlaams verband. De sierlijst onder de dakrand is evenals aan de voor- en zijgevels, in verblendsteen uitgevoerd en bezit een rood-zwart geblokt motief. In het dakschild is een dakraampje opgenomen. In de tweede bouwlaag van het voorhuis bevindt zich boven de cordonlijst een verdiept blindvenster met daarboven, gescheiden door een waterlijst, een stolpraam zoals eerder beschreven. De dakrand van het zadeldak is evenals aan de rechter zijgevel voorzien van geprofileerde windveren, een schijnmakelaar en omgehoekte bakgoten op gepaarde klossen. De ACHTERGEVEL van de hoofdbouwmassa is boven het aangebouwde achterhuis geheel gecementeerd. Tegen het lagere achterhuis is een veranda geplaatst. Het linker gedeelte bestaat uit een gesloten gevel met een opgeklampte deur met enkelruits raam met een ervoor bevindend trapje met drie betonnen treden. Het evenhoog gelegen veranda-gedeelte wordt door vijf houten stijlen in vier

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

openingen onderverdeeld. Het geheel wordt door vijf drieruits bovenlichten met kathedraalglas afgesloten.

De RECHTER ZIJGEVEL van de hoofdbouwmassa is, op het meer naar rechts geplaatste raam in de eerste bouwlaag en de volledig gesloten verdieping na, identiek aan de linker zijgevel van de hoofdbouwmassa. Het lagere achterhuis bezit twee ramen van ongelijke grootte maar van het type dat ook al in de voorgevel is beschreven. Een klein enkelruitsraampje completeert dit deel van de gevel. Alleen de twee kleinere ramen zijn voorzien van een steense strek. Geheel rechts, als zijgevel van de aanbouw aan de achtergevel, bevindt zich een tweeruits schuifraam met tweeruits bovenlicht. Onder de schuine gootlijst bevindt zich een klein vierruits draairaam. Het venster wordt afgesloten door een rollaag. In de plint bevindt zich een keldervenster met twee gekoppelde draairamen voorzien van een rooster.

Het INTERIEUR is ten dele nog gaaf. Veelal zijn de oorspronkelijke paneeldeuren nog aanwezig. In de hal met marmeren vloer, een meerruits paneel deur ten dele voorzien van Mousseline-glas met zijlichten, beide met veelhoekige roede-indeling; een bordestrap met fraai gesneden trappaal en een gehoute lambrizing. In de kamers-en-suite: stucplafonds, schuifdeuren met enkelruits ramen. Ook de schuifluiken in de kozijnen zijn nog veelal aanwezig. Naar de veranda toe sluiten dubbele schuifdeuren met meerruits roedeverdeling de achterkamer af, waarin een marmeren schouw. De kelder wordt door troggewelven overkluisd.

Waardering

VILLA Casa Cara uit ca. 1880-1890, gebouwd in een hoofdzakelijk door de neorenaissance beïnvloedde stijl met elementen van de Chaletstijl met latere bijgebouw.

- Van architectuurhistorische waarde vanwege het redelijk gave voorkomen van het pand, dat een goed voorbeeld vormt van een stadsvilla uit de late negentiende eeuw, gebouwd in een stijl verwant aan de neorenaissancestijl met elementen van de chaletstijl. Het pand bezit in de combinatie van baksteen en kalkzandsteen, rijke detailleringen die met zorg zijn uitgevoerd. De villa bezit in het interieur bijzondere (esthetische) kwaliteiten: de tochtdeuren zijn voorzien van mousselineglas, een gaaf bewaarde trappaal, gehoute lambrizing en geornamenteerde stucplafonds.

- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de markante ligging van het pand aan de Steenstraat. De straat vormt een van de hoofdstraten die vanuit het stadscentrum naar het buitengebied leiden. Het pand heeft in dit straatbeeld een beeldbepalende rol. De prominente situering van de vrijstaande stadsvilla op de hoek van de Steenstraat en de Ruurloseweg aan de rand van het stadscentrum.

- Van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een stadsvilla van de gegoede burgerij.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument